

Studená válka

- Postupimská mírová konference
  - Stalin + Roosevelt (→ Truman) + Churchill (→ Attlee)
  - otázka hranic poválečné Evropy
  - území východního Polska zůstalo součástí SSSR, Polsko bylo kompenzováno německým územím
  - bylo dohodnuto, že Německo jako stát zůstane zachováno, princip 5D – denacifikace, demokratizace, demilitarizace, demonopolizace/dekartelizace (decentralizace hospodářství), decentralizace správy
  - Německo bylo prozatímně rozděleno na 4 okupační zóny
  - byl schválen transfer německého obyvatelstva
  - Rakousko bylo také rozděleno, po stažení okupačních vojsk muselo garantovat neutralitu → neúčastnilo se evropské integrace
- Winston Churchill – projev ve Fultonu
  - pojem “železná opona”
- změna přístupu americké zahraniční politiky
  - politika zadržování komunismu = Trumanova doktrína – aktivní pomoc státům, které byly ohroženy vnitřním nebo vnějším komunistickým nebezpečím
  - finanční pomoc komunismem ohroženému Řecku a Turecku
  - válka v Koreji, ve Vietnamu
  - Marshallův plán – hospodářská obnova Evropy
- Západ
  - 1947 sjednocení americké a britské zóny, vznik bizónie
  - 1948 připojení Francie – trizónie
  - obnova činnosti demokratických politických stran
  - příprava svolání ústavodárného shromáždění
  - vznik státu Izrael
  - stažení Velké Británie z Indie – rozdělení na Pákistán a Indii
- 1948 – I. berlínská krize
  - odstříhnutí zásobování západních sektorů v Berlíně
  - byl vytvořen letecký most
  - blokáda trvala 318 dní
- 1949 vznik NATO – “Udržet Ameriku v Evropě, Rusko mimo Evropu a Německo při zemi”
- 1949 úspěšný test sovětské jaderné zbraně
- 1949 deklarace nového státu Spolková republika Německo, hl. město Bonn, K. Adenauer; odpověď Moskvy: vznik Německé demokratické republiky
- 1950–1953 válka v Koreji
  - příprava poválečných svobodných voleb
  - komunisté volby bojkotovali
  - srpen 1948 vyhlášena Korejská republika
  - září 1948 vyhlášena Korejská lidově demokratická republika
  - severokorejští komunisté vedení Kim Ir Senem získali souhlas komunistické Číny a Stalina, zaútočili na Jih
  - do Jižní Koreje byly vyslány mírové jednotky OSN

- do konfliktu vstupuje Čína, podporuje severokorejské komunisty
- přerod války v zákopovou
- Stalin trvá na pokračování války, odmítá mírová jednání
- po jeho smrti se obě strany dohodly na příměří a prozatímní hranice podél 38. rovnoběžky
- Československo do války poslalo vojenskou nemocnici
- po smrti Stalina stanul v čele SSSR Nikita S. Chruščov
- integrace
  - Rada vzájemné hospodářské pomoci
  - 1955 uzavřena Varšavská smlouva – “obranná” vojenská aliance, reakce na vznik NATO, měla útočné plány
- krize východního bloku
  - reakce na “utahování šroubů” – vystřízlivění poválečné euforie
  - protesty dělníků ve Východním Německu – potlačeny sovětskou armádou
- 1956 XX. sjezd Komunistické strany SSSR